EUROOPA KOHTU OTSUS (viies koda)

25. veebruar 2010 *

Kohtuasjas C-25/09,

mille ese on EÜ artikli 234 alusel Fővárosi Bíróság'i (Ungari) 25. septembri 2008. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 19. jaanuaril 2009, menetluses

Sió-Eckes kft

versus

Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Központi Szerve,

EUROOPA KOHUS (viies koda),

koosseisus: koja esimees E. Levits, kohtunikud A. Borg Barthet (ettekandja) ja M. Berger,

* Kohtumenetluse keel: ungari.

kohtujurist: P. Cruz Villalón,
kohtusekretär: ametnik B. Fülöp,

arvestades kirjalikus menetluses ja 17. detsembri 2009. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades märkusi, mille esitasid:

– Sió-Eckes kft, esindaja: *ügyvéd* A. Törő,

– Ungari valitsus, esindajad: J. Fazekas, R. Somssich ja K. Szíjjártó,

– Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: M. Vollkommer ja A. Sipos,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab seda, kuidas tõlgendada nõukogu 28. oktoobri 1996. aasta määrust (EÜ) nr 2201/96 töödeldud puu- ja köögiviljasaaduste turu ühise korralduse kohta (EÜT L 297, lk 29; ELT eriväljaanne 03/20, lk 83) ja komisjoni 29. augusti 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1535/2003, milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 2201/96 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögiviljatoodete toetuskavaga (ELT L 218, lk 14; ELT eriväljaanne 03/39, lk 555), muudetud komisjoni 1. märtsi 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 386/2004 (ELT L 64, lk 25; ELT eriväljaanne 03/43, lk 23; edaspidi vastavalt „määrus nr 2201/96" ja „määrus nr 1535/2003"), ning komisjoni 28. juuli 1989. aasta määrust (EMÜ) nr 2320/89 tootmistoetuskavakõlblike siirupis ja omas mahlas säilitatavate virsikute kvaliteedi miinimumnõuete kohta (EÜT L 220, lk 54; ELT eriväljaanne 03/09, lk 136), muudetud komisjoni 22. mai 2001. aasta määrusega (EÜ) nr 996/2001 (EÜT L 139, lk 9; ELT eriväljaanne 03/32, lk 271; edaspidi „määrus nr 2320/89").

2 Taotlus on esitatud Sió-Eckes kft (edaspidi „Sió-Eckes") ja Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Központi Szerve (põllumajandus- ja maaelu arengu ameti keskasutus; edaspidi „Hivatal") vahelise kohtuvaidluse raames, mille ese on Sió-Eckesile turustusaastal 2004/2005 virsikute viljaliha tootmiseks antud toetus.

Õiguslik raamistik

Määrus nr 2201/96

3 Määruse artikli 2 lõige 1 sätestab:

„Kehtestatakse ühenduse toetuskava, et abistada ühenduses koristatud tomateid, virsikuid ja pirne tarnivaid tootjaorganisatsioone I lisas loetletud töödeldud toodete tootmisel."

4 Sama määruse artikli 3 lõike 1 kohaselt:

„Artiklis 2 osutatud kava põhineb lepingutel, mis on sõlmitud määruse (EÜ) nr 2200/96 alusel tunnustatud või ajutiselt heakskiidetud tootjaorganisatsioonide ja liikmesriikide pädevate asutuste poolt heakskiidetud töötlejate vahel.

[…]".

5 Määruse nr 2201/96 artikli 6 lõige 1 sätestab:

„Artiklite 2–5 üksikasjalikud rakenduseeskirjad, eelkõige töötlejate heakskiitmist, töötlemislepingute sõlmimist, toetuse maksmist, kontrolli meetmeid ja sanktsioone, turustusaastaid, töötlemiseks tarnitud tooraine miinimumnõudeid, lõpptoodangu kvaliteedi miinimumnõudeid ja künnise ületamise finantstagajärgi hõlmavad eeskirjad võetakse vastu artiklis 29 sätestatud korras."

6 Sama määruse artikli 6c lõike 4 kohaselt:

„Tootmistoetust antakse töötlejatele ainult toodete puhul, mis:

a) on toodetud ühenduses koristatud toorainest, mille eest taotleja on maksnud vähemalt artikli 6a lõikes 2 nimetatud miinimumhinna;

b) vastavad kvaliteedi miinimumnõuetele."

7 Määruse nr 2201/96 I lisa „Artiklis 2 osutatud töödeldud tooted" loetleb CN-koodid ex 2008 70 61, ex 2008 70 69, ex 2008 70 71, ex 2008 70 79, ex 2008 70 92 ja ex 2008 70 98, millele vastab kirjeldus „Virsikud siirupis ja/või omas mahlas".

Määrus nr 1535/2003

8 Määruse nr 1535/2003 põhjendus 3 sätestab:

„Kava ühtse kohaldamise tagamiseks tuleks määratleda määruse (EÜ) nr 2201/96 artikli 6a lõikes 1 ja I lisas loetletud tooted, nende toodete turustusaastad ja toorainete tarneperioodid.”

9 Määruse nr 1535/2003 artikli 2 „Valmistooted” kohaselt:

„„Määruse (EÜ) nr 2201/96 artikli 6a lõikes 1 ja I lisas loetletud tooted” on järgmised tooted:

1. siirupis ja/või omas mahlas säilitatavad virsikud: terved või tükeldatud kooritud kuumtöödeldud virsikud, mis on pakitud hermeetiliselt suletud pakenditesse, milles katvaks vedelikuks on suhkrusiirup või oma mahl, ning mis kuuluvad CN-koodide ex 2008 70 61, ex 2008 70 69, ex 2008 70 71, ex 2008 70 79, ex 2008 70 92 ja ex 2008 70 98 alla;

[…]”.

10 Määruse nr 1535/2003 artikli 35 lõige 1 sätestab:

„Kui leitakse, et lepingu kohaselt kogu töötlemiseks vastuvõetud tomatite, virsikute või pirnide kogust ei ole töödeldud mõneks määruse (EÜ) nr 2201/96 artikli 6a lõikes 1 ja I lisas loetletud tooteks, maksab töötleja pädevatele asutustele kahekordse toetuse ühikusumma, mis on korrutatud asjaomase töötlemata jäänud toorainekogusega, ja millele liidetakse vastavalt artikli 33 lõikele 1 arvutatud intress, välja arvatud vääramatu jõu korral."

11 Määruse nr 1535/2003 artikkel 41 sätestab, et „[m]äärus (EÜ) nr 449/2001 tunnistatakse kehtetuks […] [ja et] [v]iiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele […]".

Määrus nr 2320/89

12 Määruse nr 2320/89 artikli 1 kohaselt:

„Käesolevas määruses sätestatakse kvaliteedi miinimumnõuded, millele peavad vastama määruse (EÜ) nr 449/2001 artikli 1 lõikes 2 määratletud ning siirupis ja/või omas mahlas säilitatavad virsikud."

13 Määruse nr 2320/89 artikkel 2 sätestab:

„Siirupis ja/või omas mahlas säilitatavate virsikutena võib kasutada ainult liigi *Prunus persica L.* sortide, välja arvatud nektariinid, vilju. […]”

14 Sama määruse artikli 3 lõigete 1, 2 ja 6 kohaselt:

„1. Siirupis ja/või omas mahlas säilitatavate virsikute puhul tuleb valida üks lõikes 2 määratletud tootekujudest.

2. Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse järgmisi tootekuju määratlusi:

a) terved viljad – terved luuseemnega viljad;

b) poolitatud viljad – väljavõetud luuseemnega pikuti kaheks umbes võrdseks osaks lõigatud viljad;

c) neljandikviljad – väljavõetud luuseemnega neljaks umbes võrdseks osaks lõigatud viljad;

d) lõigud – väljavõetud luuseemnega enam kui neljaks segmendiks lõigatud viljad;

e) kuubikud – väljavõetud luuseemnega kuubikuteks lõigatud viljad.

[…]

6. Siirupis säilitatavad virsikud ei tohi üldiselt sisaldada:

a) kõrvalisi taimseid lisandeid;

b) koort;

c) plekilisi vilju.

Terved, poolitatud ja neljandikviljad peavad olema ka mehaaniliste vigastusteta.”

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

15 Sió-Eckes on alates turustusaastast 2004/2005 töötleja määruse nr 2201/96 tähenduses.

16 Hivatal täheldas 5. oktoobril 2005 kohapeal läbi viidud kontrolli käigus, et Sió-Eckes oli tootnud kõikidest virsikutest, mis olid turustusaastal 2004/2005 ostetud toetuse saamiseks sõlmitud töötlemislepingu alusel, CN-koodi 2008 70 92 alla kuuluvat virsiku viljaliha. Hivatal nõudis 30. märtsil 2006 Sió-Eckesilt andmete ning saadud toodete deklaratsiooni esitamist.

17 Sió-Eckesi deklaratsioon, tema esitatud tootmise reglement ja ülejäänud lisatud dokumendid kinnitasid kohapealse kontrolli tuvastust, et saadud valmistoode oli virsiku viljaliha, mis kuulub CN-koodi 2008 70 92 alla.

18 Eeltoodud andmete alusel täheldas Hivatal 18. mai 2006. aasta otsuses, et Sió-Eckes tootis vaidlusaluse turustusaasta jooksul töötlemislepingu alusel ostetud virsikutest valmistooteid, mis ei vasta liidu õigusega toetuse saamisele ettenähtud tingimustele. Määruse nr 1535/2003 artikli 35 alusel peab Sió-Eckes järelikult maksma eeskirjade eiramise tõttu 45 484 064 Ungari forintit, millele lisandub intress.

19 Sió-Eckes esitas selle otsuse peale vaide, mis jäeti Hivatali (Ungari põllumajandusarengu teenistus) esimehe 20. juuni 2006. aasta otsusega rahuldamata.

20 Sió-Eckes esitas 3. augustil 2006 selle otsuse peale kaebuse Fővárosi Bíróságile. Kaebuse esitaja väidab, et tema toodetud valmistooted kuuluvad tõepoolest määruse nr 1535/2003 artikli 2 punktis 1 nimetatud CN-koodi 2008 70 92 alla, kuid selles sättes loetletud tooted võivad olla lõpptarbijatele toodetud teiste toodete või valmistoodete toorained (pooltooted).

21 Eelotsusetaotluse esitanud kohtus väidab Hivatal, et olenemata asjaolust, et CN-kood 2008 70 92 ei käsitle otse virsiku viljaliha, ei vasta põhikohtuasja kaebuse esitaja toodetud toode määruse nr 2320/89 artikli 3 lõigetes 1, 2 ja 6 toodud kirjeldustele. Hivatal lisas, et virsikute töötlemiseks tootmistoetuse saamiseks tuleb „siirupis ja/või omas mahlas säilitatavate virsikute" puhul valida üks artikli 3 lõikes 2 määratletud tootekujudest. Hivatal lisab ka, et alusetu on põhikohtuasja kaebuse esitaja argumentatsioon seoses mõistega „pooltooted", sest esiteks oli tunnustamine, mida kaebuse esitaja taotles ja mille ta sai siis, kui talle võimaldati toetuskava, mõeldud CN-koodi ex 2008 70 92 alla kuuluvate „virsikud siirupis ja/või omas mahlas" nimetusega toodete valmistamiseks, sest tal ei olnud lubatud toetuskava raames toota teisi tooteid ning teiseks on selgelt näha, et tegemist on purkidesse pandud suhkruvees valmistootega ja mitte tootmisprotsessi vahetootega.

22 Leides, et kohtuasi, mille lahendamiseks tema poole pöörduti, sõltub kohaldatavatele liidu õigusnormidele antavast tõlgendusest, otsustas Fővárosi Bíróság menetluse peatada ning esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas […] määruse […] nr 2201/96 […] artikli 2 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et tootmistoetuste süsteemi kohaldatakse I lisa alusel lisaks CN-koodi ex 2008 70 61 alla kuuluvatele virsikutele siirupis ja/või omas mahlas ka ülejäänutele selles lisas loetletud CN-koodide alla kuuluvatele toodetele (ex 2008 70 69 jne)?

2. Kas töötleja, kes toodab CN-koodi ex 2008 70 92 alla kuuluvaid tooteid, vastab kõnealuse määruse tingimustele?

3. Kas […] määruse […] nr 1535/2003 […] artikli 2 punkti 1 tuleb tõlgendada nii, et ka CN-koodide ex 2008 70 61, ex 2008 70 69, ex 2008 70 71, ex 2008 70 79, ex 2008 70 92, ex 2008 70 94 ja ex 2008 70 99 alla kuluvad tooted on selle määruse tähenduses valmistooted?

4. Kui eelmistele küsimustele antud vastuste alusel võib valmistoodeteks pidada ainult virsikuid […] määruse […] nr 2320/89 […] artikli 3 tähenduses, siis miks on eespool nimetatud õigusnormides nimetatud teiste toodete CN-koodid?

5. Kas eespool nimetatud määruste alusel võib pidada valmistoodeteks virsikute töötlemise eri järkudes saadavaid tooteid, mida saab ka iseseisvalt turustada (nt viljaliha)?"

Eelotsuse küsimused

Neli esimest küsimust

23 Neljas esimeses küsimuses, mida tuleb uurida koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas CN-koodi 2008 70 92 alla kuuluva toote suhtes saab kohaldada määruse nr 2201/96 artikli 2 lõikes 1 nimetatud toetuste süsteemi.

24 Tuleb meenutada, et kooskõlas määruse nr 2201/96 artikli 2 lõikega 1 kohaldatakse selle määrusega kehtestatud toetuste süsteemi selliste töödeldud saaduste tootmise suhtes, mis on nimetatud selle määruse I lisas, kus loetletakse „Artiklis 2 nimetatud tooted" all CN-koodid ex 2008 70 61, ex 2008 70 69, ex 2008 70 71, ex 2008 70 79, ex 2008 70 92 ja ex 2008 70 98, millele vastab kirjeldus „Virsikud siirupis ja/või omas mahlas".

25 Selle kohta tuleb märkida, et CN-kood 2008 70 ei hõlma mitte üksnes virsikuid, vaid ka nektariine. Kuid määruse nr 2320/89 artikkel 2, mis määratleb tootmistoetuste süsteemi raames siirupis ja/või omas mahlas säilitatavate virsikute kvaliteedi miinimumnõuded, näeb sõnaselgelt ette, et siirupis ja/või omas mahlas säilitatavate virsikutena võib kasutada „ainult liigi *Prunus persica L.* sortide, välja arvatud nektariinid, vilju".

26 Seega, kuivõrd nimetatud CN-koodide alla võivad kuuluda muud tooted kui need, mis on nimetatud määruse nr 2201/96 I lisas, on nimetatud koodide eesliite „ex" eesmärk täpsustada, millised neist on hõlmatud tootmistoetuste süsteemiga.

27 Eeltoodu nähtub muuseas selgelt ka mitmest määrusest. Ka komisjoni 27. juuli 2007. aasta määrus (EÜ) nr 899/2007, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 2037/2000 teatavate osoonikihti kahandavate ainete ja osoonikihti kahandavaid aineid sisaldavate segude CN-koodide korrigeerimiseks, et võtta arvesse kombineeritud nomenklatuuri muudatusi, mis on esitatud nõukogu määruses (EMÜ) nr 2658/87 (EÜT L 196, lk 24) mainib, et „[k]oodi ees olev „ex" tähendab, et lisaks veerus „Kirjeldus" osutatud toodetele võib sellesse alamrubriiki kuuluda ka muid tooteid". Ka nõukogu 21. juuli 2003. aasta määrusest (EÜ) nr 1329/2003, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 992/95 teatavate Norrast pärit põllumajandus- ja kalandustoodete tariifikvootide osas (EÜT L 187, lk 1; ELT

eriväljaanne 02/13, lk 459), tuleneb, et „[k]ui CN-koodi ees on „ex”, tuleb sooduskava kindlaks määrata nii CN-koodi kui ka vastava kirjelduse kohaldamisega”.

28 Järelikult saab määruse nr 2201/96 artikli 2 lõikega 1 kehtestatud toetuste süsteemi rakendada toote suhtes, mis kuulub esiteks sama määruse I lisas sisalduva CN-koodi alla ja mis vastab teiseks sellele koodile vastavale toote kirjeldusele.

29 Seda tõlgendust kinnitab määruse nr 1535/2003 artikli 2 punkt 1, mis täpsustab, et määruse nr 2201/96 tähenduses on „siirupis ja/või omas mahlas säilitatavad virsikud” terved või tükeldatud kooritud kuumtöödeldud virsikud, mis on pakitud hermeetiliselt suletud pakenditesse, milles katvaks vedelikuks on suhkrusiirup või oma mahl, ning mis kuuluvad CN-koodide ex 2008 70 61, ex 2008 70 69, ex 2008 70 71, ex 2008 70 79, ex 2008 70 92 ja ex 2008 70 98 alla.

30 Tuleb lisada, et määruse nr 2201/96 artikli 6c lõike 4 punkt b näeb ette, et tootmistoetust antakse töötlejatele ainult toodete puhul, mis „vastavad kvaliteedi miinimumnõuetele”. Määrus nr 2320/89, mis kehtestab kvaliteedi miinimumnõuded, millele peavad vastama siirupis ja/või omas mahlas säilitatavad virsikud, nagu on määratletud määruses nr 1535/2003, täpsustab artiklis 3, et neid tuleb toota kas tervete viljadena, poolitatud viljadena, neljandikviljadena, lõikudena või kuubikutena.

31 Eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et töödeldud toodetena määruse nr 2201/96 artikli 2 lõike 1 tähenduses saab käsitada „siirupis ja/või omas mahlas virsikuid”, mis ei vasta

mitte üksnes määruse nr 1535/2003 artikli 2 punktis 1 toodud määratlusele, vaid ka määrusega nr 2320/89 sätestatud kvaliteedi miinimumnõuetele.

32 Järelikult tuleb esimesele neljale küsimusele vastata, et määruse nr 2201/96 artikli 2 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et selles sättes nimetatud toetuste süsteemi saab kohaldada toote suhtes, mis kuulub esiteks ühe selle määruse I lisas loetletud CN-koodi alla – mille hulgas on ka CN-kood 2008 70 92 – ja vastab teiseks määratlusele „siirupis ja/või omas mahlas virsikud" sama määruse tähenduses koosmõjus määrusega nr 1535/2003 ja määrusega nr 2320/89.

Viies küsimus

33 Viiendas küsimuses soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määruse nr 2201/96 ja määruse nr 1535/2003 tähenduses võib pidada valmistoodeteks virsikute töötlemise eri järkudes saadavaid tooteid, mida saab ka iseseisvalt turustada.

34 Sissejuhatuseks tuleb meenutada, et määruse nr 2201/96 artikli 2 lõike 1 alusel saab selles sättes nimetatud toetuste süsteemi kohaldada eelkõige sama määruse I lisas loetletud töödeldud toodete puhul, mille hulgas on ka „siirupis ja/või omas mahlas virsikud".

35 Määrus nr 1535/2003, milles sätestatakse määruse nr 2201/96 üksikasjalikud rakenduseeskirjad, sisaldab artiklit 2 „Valmistooted", mille kohaselt peavad viimati

nimetatud määruse I lisas loetletud tooted vastama teatud tunnustele. Seega peavad „siirupis ja/või omas mahlas säilitatavad virsikud" olema terved või tükeldatud virsikud, kooritud kuumtöödeldud, pakitud hermeetiliselt suletud pakenditesse ja kuuluma ühe artikli 2 punktis 1 nimetatud CN-koodi alla.

36 Seega tuleb töödeldud toodetena määruse nr 2201/96 tähenduses käsitada tooteid, millel on määruse nr 1535/2003 artiklis 2 nimetatud tunnused.

37 Seevastu ei nähtu määruse nr 2201/96 ja määruse nr 1535/2003 sõnastusest ega ülesehitusest, et määrusega nr 2201/96 kehtestatud toetuste süsteemi võiks kohaldada üksnes tootmisprotsessi viimases faasis saadavate ja lõpptarbijatele mõeldud toodete suhtes.

38 Määruse nr 1535/2003 artikli 2 ja eelkõige selle punktide 9 ja 11–15, mis puudutavad tomatipõhiseid tooteid, ülesehitusest tuleneb vastupidi, et töötlemise eri järkudes saadavaid tooteid võib teatud tingimustel käsitada valmistoodetena selle määruse tähenduses.

39 Järelikult tuleb viiendale küsimusele vastata, et virsikute töötlemise eri järkudes saadavat toodet võib käsitada valmistootena määruse nr 2201/96 ja määruse nr 1535/2003 tähenduses, kui sellel on määruse nr 1535/2003 artikli 2 punktis 1 määratletud tunnused.

Kohtukulud

40 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (viies koda) otsustab:

1. **Nõukogu 28. oktoobri 1996. aasta määruse (EÜ) nr 2201/96 töödeldud puu- ja köögiviljasaaduste turu ühise korralduse kohta, muudetud komisjoni 1. märtsi 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 386/2004, artikli 2 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et selles sättes nimetatud toetuste süsteemi saab kohaldada toote suhtes, mis kuulub esiteks ühe selle muudetud määruse I lisas loetletud CN-koodi alla – mille hulgas on ka CN-kood 2008 70 92 – ja vastab teiseks määratlusele „siirupis ja/või omas mahlas virsikud" sama määruse tähenduses koosmõjus komisjoni 29. augusti 2003. aasta määrusega (EÜ) nr 1535/2003, milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 2201/96 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögiviljatoodete toetuskavaga, muudetud määrusega nr 386/2004, ja koosmõjus komisjoni 28. juuli 1989. aasta määrusega (EMÜ) nr 2320/89 tootmistoetuskavakõlblike siirupis ja omas mahlas säilitatavate virsikute kvaliteedi miinimumnõuete kohta, muudetud komisjoni 22. mai 2001. aasta määrusega (EÜ) nr 996/2001.**

2. **Virsikute töötlemise eri järkudes saadavat toodet võib käsitada valmistootena muudetud määruse nr 2201/96 ja muudetud määruse nr 1535/2003 tähen-**

duses, kui sellel on muudetud määruse nr 1535/2003 artikli 2 punktis 1 määratletud tunnused.

Allkirjad